

Pla d'Acció Local per a la Sostenibilitat de Sant Jaume de Llierca

Fase 1 – Diagnosi –

DOCUMENT III. Diagnosi municipal

Diputació de Girona

La Garrotxa, juliol de 2003

Índex

---

1. DIAGNOSI PER VECTORS	1
1.1. Territori i medi natural	3
1.2. Balanç d'aigua	9
1.3. Estructura energètica	13
1.4. Contaminació atmosfèrica	15
1.5. Sorolls	17
1.6. Residus	19
1.7. Sostenibilitat econòmica	23
1.8. Sostenibilitat social	29
2. DIAGNOSI ESTRATÈGICA	35

1. DIAGNOSI PER VECTORS

1.1. Territori i medi natural

SANT JAUME DE LLIERCA DINS DEL CONTEXT COMARCAL

Sant Jaume de Llierca és un dels municipis de menor extensió de la comarca de la Garrotxa. Situat a 15 km d'Olot i a 18 Km de Besalú, nasqué a redós de la fàbrica Brutau.

Al tractar-se d'un municipi relativament jove, amb una història de 200 anys, la imatge del seu nucli no té l'encant rural de la majoria dels pobles de la Garrotxa. Alhora, des dels seus inicis ha estat lligat a la indústria – exceptuant la plana on es desenvolupava activitat agrícola -, per la qual cosa la seva aposta de futur es troba totalment vinculada al sector industrial.

Quan a inicis dels anys 80 la N-260 es va desviar del seu pas pel poble de Sant Jaume de Llierca, el municipi encara no s'havia recuperat del tancament de la fàbrica Brutau, i va patir un descens important de la seva vida comercial i social, la qual estava estructurada al voltant de la carretera.

Degut a la seva proximitat amb Olot, el polígon industrial de Pla de Politger ha atret un gran nombre d'indústries en les quals treballa molta població de la capital de la comarca. El municipi de Sant Jaume de Llierca no ha esdevingut un pol d'atracció residencial, ja que no té oferta d'habitatges i tampoc disposa d'una varietat atractiva de comerços i serveis.

El municipi disposa d'una àmplia zona forestal que no està inclosa dins cap Espai d'Interès Natural. Malgrat això cal destacar la seva proximitat al Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa i a l'espai de l'Alta Garrotxa.

LA CONFIGURACIÓ I ESTRUCTURA DEL MUNICIPI

Sant Jaume de Llierca és un dels municipis de menor extensió de la comarca de la Garrotxa, amb 7,13 Km². Presenta dos sectors clarament diferenciats, el planer i el muntanyós, separats pel riu Fluvià que és el curs fluvial de més entitat del terme.

El sector planer representa un 25% de la superfície municipal i està ocupat pels assentaments urbans i industrials, els conreus i la xarxa viària principal. El municipi presenta un baix percentatge de població disseminada, només un 5%. El 92% dels seus habitants resideixen al nucli urbà de Sant Jaume i el 3% al barri d'Hostalnou, contigu al municipi de Montagut. Dins d'aquest municipi, hi ha dos enclavaments, Vallmajor i Fontanelles que pertanyen al municipi de Sant Jaume de Llierca.

El nucli de Sant Jaume, al ésser de constitució recent, està mancat d'edificacions remarcables. Tot i que la seva història neix a partir de l'aprofitament de les aigües del Fluvià, el nucli viu d'esquenes al riu, malgrat que l'edifici de l'antiga fàbrica Brutau, els horts i l'espai fluvial són un conjunt de gran entitat estètica.

El casc antic està format per l'agrupació d'un conjunt de cases, on el carrer major (antic traçat de la N-260) es defineix com l'eix principal que travessa el poble, a partir del qual surt una pinta de carrers perpendiculars que van generant la xarxa urbana. A la perifèria nord-est apareixen construccions molt més recents, formant una zona de menor densitat.

El conjunt del nucli presenta importants buits urbans. Les seves voreres són majoritàriament estretes, sense arbrat ni mobiliari públic, que juntament amb l'escassa activitat comercial a les plantes baixes, donen una certa fredor al nucli.

EL PAPER DE CONNECTOR BIOLÒGIC

El municipi està situat entre dos espais naturals protegits: el Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa i l'EIN de l'Alta Garrotxa. Amb el PNZVG presenta una bona connectivitat degut a la cobertura forestal de la zona meridional, que és contínua fins a la vall de Santa Pau i al municipi veí de Sant Joan les Fonts.

En canvi, la connectivitat amb l'Alta Garrotxa es fa difícil degut a la carretera N-260 que fragmenta el municipi d'est a oest. Aquest fet s'agreuja amb la construcció de l'autovia, que farà molt improbable el pas de la fauna ja que hi haurà un sol connector faunístic per unir els dos polígons a banda i banda de la carretera. Per tot això, la xarxa hidrogràfica té un paper de vital importància i es converteix en l'únic espai amb possibilitats connectores entre els espais naturals protegits. El Fluvià, el Llierca i la riera de Castellar configuren la xarxa hidrogràfica connectora dins del terme municipal.

El Fluvià compleix aquest paper ja que presenta una estructura de bosc de ribera i cabals suficients per a garantir-la. No passa el mateix amb el Llierca, que amb la pràctica desaparició del bosc de ribera en el seu pas pel municipi, es converteix en un espai on la fauna queda altament exposada.

L'ESPAI AGRARI I FORESTAL

L'espai agrari de Sant Jaume de Llierca està en clara regressió. Actualment representa el 38% del terme municipal i es troba en la seva zona planera. Quan s'urbanitzi el sòl industrial previst i es construeixi la nova xarxa viària, disminuirà en un 12%. No es pot oblidar que l'espai agrari té un paper fonamental en les connexions ecològiques i que l'activitat agrària és un element fonamental de transformació, creació i manteniment del paisatge.

Al municipi es troba una petita extensió (42 m²) d'una comunitat de gramínies (*Thero-Brachypodietalia*), considerada segons la directiva d'hàbitats com d'interès comunitari

prioritari (codi 6220). Aquest hàbitat desapareixerà per la construcció de l'autovia N-260.

El principal espai forestal està localitzat a la part meridional i muntanyosa del terme i a la ribera del Fluvià. Presenta una densa cobertura vegetal i el seu estat de conservació és bo. Es troba regulat per les Normes Subsidiàries en tres figures: protecció forestal, de valor ecològic-forestal i de protecció de riberals i fondalades.

EL CREIXEMENT DEL SÒL INDUSTRIAL

La tendència actual, a nivell comarcal, és la proliferació de polígons industrials dispersos a les zones planeres. S'està donant una reubicació de les indústries ja existents, creant-se una segona corona urbano-industrial arrel del trasllat d'indústries d'Olot a d'altres municipis com Sant Joan les Fonts, La Vall de Bianya, Sant Jaume de Llierca o Les Preses, sense que aquest procés es basi en cap planificació conjunta.

Sant Jaume de Llierca va ser un dels municipis pioners a la comarca en l'oferta de sòl industrial. Al 1986, els terrenys cedits per l'antiga fàbrica Brutau van ser declarats com a Zona de Localització Incentivada, amb la intenció de convertir-se en un polígon que acollís les indústries de la comarca, alhora que proporcionés llocs de treball a la població resident al municipi. Aquestes perspectives no acabaren d'acomplir-se. Per una banda, els diferents municipis de la comarca també començaren a oferir sòl industrial i, per l'altra, els llocs de treball ocupats per residents del municipi no arriben al 30% dels que ofereixen les indústries.

El sòl urbà i urbanitzable d'ús industrial ocupa una superfície de 47 ha, que representen un 27% de la zona planera del municipi.

El fet de tenir indústries foranes, que no senten el municipi com a propi i la inèrcia del model econòmic actual comporta que, a part del pagament dels impostos pertinents, les empreses no s'impliquin en la dinàmica social ni econòmica del municipi. En canvi, generen un cost municipal elevat en quant a necessitat i manteniment de serveis i d'infraestructures.

LA XARXA DE COMUNICACIONS: PRESENT I FUTUR

Sant Jaume de Llierca està travessat per la N-260 que el comunica amb Olot i amb Girona. Actualment s'està construint una autovia que fragmentarà més el municipi, fent més difícil la connectivitat faunística entre la part nord i sud del terme, ja que l'únic pas coincideix amb el de vehicles i persones. Aquesta nova construcció suposa una gran millora en la xarxa viària, però alhora implica una important ocupació de la zona planera del municipi, que juntament amb les noves instal·lacions industrials suposa una gran regressió de la superfície agrícola.

Les obres de desdoblament de la N-260 es podrien aprofitar per a fer passar el cablejat de telecomunicacions i evitar així futures obres.

Existeixen dos camins, un direcció Coguleres i l'altre des de Montagut fins la Miana, que tot i estar poc transitats permeten obtenir una visió agrícola i forestal del municipi.

ELS CRITERIS D'INTEGRACIÓ PAISATGÍSTICA

Les Normes Subsidiàries de Sant Jaume de Llierca defineixen criteris de protecció paisatgística pel sòl no urbanitzable, en canvi no ho fan per l'urbà ni l'urbanitzable.

El polígon industrial Pla de Politger 3 – Astral té una estructura desordenada, donant lloc a un conjunt incoherent amb la resta del paisatge, no integrat amb l'entorn.

La construcció del nou polígon Pla de Politger 2 ha impactat molt negativament sobre el fons escènic i ha desvirtuat el paisatge que conformava la plana de Sant Jaume amb el massís de l'Alta Garrotxa.

1.2. Balanç d'aigua

EL CONTROL DE LES AIGÜES SUPERFICIALS I SUBTERRÀNIES

El terme municipal de Sant Jaume s'emmarca dins el funcionament hidrogeològic de la zona, considerat entre el massís de l'Alta Garrotxa i la Serra de Rocacorba. Aquesta dinàmica suposa la presència de varis aqüífers com els al·luvials dels rius Llierca i Fluvià, l'aqüífer en roques calcàries i l'aqüífer en graves del Pla de Politger.

El Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa inclou varis punts de control dins el Pla de Politger. Tot i que amb aquestes mesures no es pot definir clarament el comportament de la zona, la tendència a mantenir uns nivells baixos observada en aquests punts de la xarxa i la presència de captacions importants d'abastament als nuclis de població, fan pensar que el nivell piezomètric descendeix al llarg de l'any, sobretot a l'estiu i tardor i en els punts allunyats de les influències dels rius. Amb el nivell d'explotació actual, si no es donen precipitacions superiors a la mitjana no es recupera la situació dels nivells relativament alts. Per contra, els anys amb quanties de precipitació menors a la mitjana comporten un descens important dels nivells, perquè sol donar-se, a més, una major extracció relacionada amb l'ús agrícola.

Pel que fa a la qualitat de les aigües subterrànies, el Pla de Politger presenta valors de nitrats al voltant dels 50 mg/ml, màxim admissible per la Llei, tot i que el nivell recomanable és de 25 mg/ml. Aquests nivells estan relacionats amb les pràctiques agropecuàries de l'entorn i suposen un elevat risc de contaminació.

Els resultats obtinguts referents a la qualitat de les aigües superficials del riu Fluvià dins el terme de Sant Jaume de Llierca reflexen una bona qualitat de les aigües, tant pels paràmetres fisicoquímics com biològics, amb valors oscil·lants entre aigües molt netes i netes; aquestes variacions poden ser degudes a que el mostratge es realitzi després de dies plujosos o pel mateix remenament de l'aigua degut a les obres de la carretera N-260. No obstant això, no es tenen dades de qualitat de l'aigua del Fluvià

després dels abocaments urbans i industrials, on és de suposar un considerable descens de la qualitat degut a la manca de sanejament de les aigües residuals. Per altra banda, al municipi existeixen altres cursos hídrics – torrent del Corral, torrent de Can Illa, riera de Castellar i riu Llierca – , dels quals no es realitzen estudis de qualitat de les seves aigües superficials al seu pas pel terme municipal.

L'Ajuntament des de l'1 de gener de 2000 és responsable de la qualitat de l'aigua de les fonts del municipi. Al no poder-ne garantir la potabilitat durant tot l'any ha optat per la qualificació de No Potables, encara que els resultats de controls analítics d'algunes de les fonts del municipi, realitzats pel mateix Ajuntament, demostren una bona qualitat de les seves aigües.

Al municipi de Sant Jaume de Llierca, segons dades facilitades per l'Agència Catalana de l'Aigua, l'any 2003 hi ha 2 pous legalitzats i es té constància de l'existència de 14 pous. Aquesta xifra no reflecteix la realitat del municipi, ja que una part de la població viu disseminada i s'abasteix de fonts o pous propis, sense tenir en compte els que hi puguin haver al mateix nucli urbà, indústries o explotacions ramaderes.

CAPTACIÓ I POTABILITZACIÓ D'AIGUA, LA SEVA QUALITAT I EL SEU COST

La distribució de la població de Sant Jaume de Llierca, amb un sol nucli urbà que reuneix el 92% de la població, facilita l'abastament d'aigua potable. Amb la remodelació de la xarxa i la incorporació d'una nova captació a través d'un pou (Bosc d'en Puig, de recent inauguració) s'espera optimitzar el sistema, que solia presentar carències en l'època estival o períodes de sequera. Actualment s'abasteix d'aigua al nucli de Sant Jaume i al Barri del Pont (Argelaguer). El Barri de l'Hostalnou s'inclou a la xarxa de Montagut i la resta de població disseminada s'abasteix de fonts o pous propis.

Per altra banda, per a l'abastament d'aigua potable del Polígon Industrial Pla de Politger l'Ajuntament de Sant Jaume de Llierca compra l'aigua potable a Montagut. El preu de l'aigua ve estipulat per l'Ajuntament de Montagut i és el mateix que Sant

Jaume aplica als seus abonats. No obstant això, no es tenen en compte les pèrdues de la xarxa, que segons les dades de subministrament facilitades per l'Ajuntament de Sant Jaume i per Prodaisa (empresa gestora de l'aigua a Montagut) s'estimen de l'ordre del 17%.

En el cas d'una futura ampliació del Polígon Industrial Pla de Politger, la xarxa d'abastament d'aigua potable de Montagut – Consorciada amb Tortellà i Argelaguer – podria arribar a ser insuficient. L'Ajuntament de Sant Jaume de Llierca ja està buscant possibles alternatives per garantir el subministrament d'aigua, com per exemple una nova captació al Torrent de Can Illa i una millora i ampliació de la xarxa municipal. En cas de realitzar-se aquesta captació, caldria considerar uns cabals mínims ecològics de manteniment.

Referent al sistema de fiscalitat de l'aigua de Sant Jaume de Llierca, s'apliquen els principis de subsidiarietat i de corresponsabilitat, i es té en compte que per l'ús d'un recurs s'han de internalitzar els costos del conjunt de la gestió, posant-lo a l'abast de tothom i per igual. Tot i no fer distincions entre abonats domèstics i industrials, s'apliquen diferents tarifes segons els volums consumits.

Es pot considerar que el sistema de potabilització emprat és correcte ja que les analítiques realitzades no reflecteixen signes de contaminació microbiològica. Cal tenir en compte però que una fracció de la població s'abasteix d'aigües procedents de pous particulars i fonts, no integrats en el sistema municipal.

EL SANEJAMENT DE L'AIGUA

El municipi de Sant Jaume de Llierca no compta encara amb un sistema de sanejament per les seves aigües residuals. Aquesta situació és d'especial importància, ja que actualment la xarxa de clavegueram aboca directament a llera les aigües – no solament d'origen domèstic – sinó també les industrials, procedents tant del nucli urbà com del Polígon Pla de Politger. La tipologia d'alguna de les indústries ubicades al

municipi – alimentàries, productes químics –, tot i que disposin d'un sistema propi de depuració, fa encara més necessària la implantació del servei.

La construcció de la Planta Depuradora no està prevista fins a l'any 2006. Situada dins el terme municipal d'Argelaguer, la planta sanejaria les aigües residuals dels municipis de Sant Jaume de Llierca, Argelaguer, els polígons industrials del Molinot i Pla de Politger i també les aigües residuals procedents de la Cometa (Montagut).

La xarxa de clavegueram de Sant Jaume de Llierca és vella i es troba en força mal estat. En èpoques de pluges sol quedar obstruïda i l'aigua surt pels imbornals. Les aigües residuals de la població del nucli i del Polígon Industrial s'aboquen en un punt de la llera del Fluvià, passat el nucli urbà. A l'entrada de Sant Jaume de Llierca les analítiques del Fluvià donen valors d'aigües entre molt netes i netes; no obstant, no es disposa d'estudis de qualitat de les aigües superficials del riu a la sortida del nucli urbà.

La xarxa en baixa és responsabilitat de l'Ajuntament, i el control de la xarxa en alta i la depuradora són responsabilitat del Consell Comarcal. Per altra banda, el sanejament de les aigües residuals de la població dispersa es dona a través de fosses sèptiques particulars, però sense que hi hagi cap tipus de control sobre aquestes.

1.3. Estructura energètica

ESTRUCTURA ENERGÈTICA, PRODUCCIÓ, DISTRIBUCIÓ I CONSUM

El model de consum energètic a Sant Jaume de Llierca es correspon amb el model predominant a Catalunya, amb més predomini de les energies no renovables enfront de les renovables i produïdes en la seva pràctica totalitat fora del municipi.

Així doncs el balanç energètic del municipi és fortament negatiu (diferència entre l'energia produïda en el municipi i la produïda fora d'aquest).

El consum mitjà d'energia al municipi de Sant Jaume de Llierca és de 3,26 Tep/habitant.any, molt superior a la mitjana catalana que és de 1,8 Tep/habitant.any. Aquesta xifra es deu a l'elevat consum del sector industrial – que representa un 62% de l'energia total consumida – seguit del transport amb un 20%. El consum d'energia elèctrica a Sant Jaume de Llierca, que representa el 64% del total d'energia consumida, molt elevat en comparació amb altres municipis i principalment pel seu ús en el sector industrial.

Sant Jaume disposa d'una xarxa de gas natural canalitzat. Malgrat això, el nombre d'abonats és encara reduït (82). Amb el temps s'espera anar augmentant aquesta xifra, així com la incorporació de moltes de les indústries, que encara no en disposen com a font d'energia.

EL CONSUM ENERGÈTIC MUNICIPAL

El consum energètic total de les dependències i serveis municipals equival a un 1% de l'energia total consumida al municipi. Aquest consum es dona principalment en

l'enllumenat públic, que representa un 49% del consum total d'energia de les dependències municipals però només un 1% del consum elèctric global del municipi.

La importància de l'enllumenat dins el consum municipal, fa recomanable establir un model de gestió de l'enllumenat públic. En aquest sentit cal considerar el Programa d'Energia que s'està duent a terme a nivell comarcal que, a més de crear aquest model de gestió, haurà d'aportar directrius en relació a l'eficiència energètica i a la contaminació lumínica.

1.4. Contaminació atmosfèrica

LES EMISSIONS

Els principals focus emissors de contaminants atmosfèrics a Sant Jaume de Llierca són el trànsit de vehicles, seguit del sector industrial i del sector agrícola.

Els mitjans de transport són una de les fonts més importants de contaminants atmosfèrics, sobretot l'emissió de CO₂, que contribueix a l'escalfament global de la Terra per l'efecte hivernacle que origina.

Donada la diferència existent entre les emissions per passatger d'un vehicle privat o d'un autocar i considerant que la major part dels automòbils que circulen per la xarxa viària del municipi són privats, és clar el benefici ambiental que suposaria el transport de viatgers en vehicles col·lectius.

LA QUALITAT DE L'AIRE

Sant Jaume de Llierca no disposa de cap estació que mesuri les immissions de contaminants atmosfèrics i que permeti conèixer la qualitat de l'aire al municipi. En el conjunt de la comarca existeix una estació de control de la Xarxa de Vigilància i Prevenció de la Contaminació Atmosfèrica (XVPCA) que només mesura els nivells d'ozó – tipus de contaminant secundari –. Per la seva ubicació – al terme municipal de Santa Pau – els valors obtinguts no reflecteixen la qualitat de l'aire a Sant Jaume de Llierca.

Respecte a l'ozó els nivells detectats són acceptables, el nombre de dies en que es supera el valor límit fixat pel llistat d'informació és generalment baix.

La inexistència d'un control de contaminants primaris a l'atmosfera comporta el desconeixement de la presència real de certs contaminants com SO₂, PST, NO o CO que potencialment emeten els principals focus emissors del municipi.

1.5. Sorolls

CONTAMINACIÓ ACÚSTICA I REGULACIÓ

Donat el caràcter rural del municipi, les principals fonts de soroll del municipi queden limitades al trànsit rodat de la carretera N-260 i a les indústries ubicades al Polígon Industrial Pla de Politger o al nucli urbà.

Sant Jaume de Llierca, igual que la resta dels municipis de la Garrotxa, compta amb un cadastre de sorolls que defineix les diferents zones de sensibilitat acústica del municipi. Aquest document ha estat elaborat des del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya com a base per una posterior regulació de la contaminació acústica. Així mateix, la Generalitat de Catalunya ha redactat una Ordenança municipal tipus per tal que cada ajuntament l'adeqüi a les particularitats i necessitats del seu municipi. L'Ajuntament de Sant Jaume de Llierca també disposa d'una ordenança que regula la contaminació acústica del seu municipi.

1.6. Residus

L'INCREMENT CONSTANT EN LA GENERACIÓ DE RESIDUS

En els últims anys es detecta un lleuger increment en la generació de residus, que es pot relacionar amb el model de societat de consum actual. Amb les dades existents actualment, però, no es pot precisar si l'increment de producció es deu a les activitats econòmiques o a la població, fet que dificulta dur a terme actuacions de minimització i/o de valorització dels residus molt més ajustades. L'increment en la producció durant el període 2001-2002 ha estat del 1,5%.

Aquest increment de generació de residus requereix un major esforç de gestió, enfocat bàsicament a recollir-los i tractar-los de manera ordenada. En aquest sentit cal destacar la millora en la gestió i tractament dels residus als últims anys, que va suposar la disposició controlada del rebuig a l'abocador comarcal de Beuda. També cal fer esment de la millora important en els punts d'abocament incontrolat, per una banda amb les campanyes de neteja d'aquests i per l'altra per la posta en marxa del servei de recollida de materials voluminosos – recollida porta a porta des del 1994 –.

Els sistemes actuals de tractament i gestió tenen com a principal objectiu la disposició controlada i el reciclatge dels residus, però no es contempla com a objectiu prioritari el foment de la minimització dels residus, és a dir, no s'actua sobre la causa sinó directament sobre els seus efectes. Aquesta ha de ser la opció prioritària en el futur sobretot considerant el previst en el Programa de Gestió de Residus de Catalunya 2001-2006.

La producció de residus per habitant i dia durant l'any 2002 al municipi de Sant Jaume de Llierca s'ha situat a 1,05 kg/habitant dia, inferior als 1,26 Kg/habitant·dia que recull el Programa de Residus de Catalunya.

L'EFICÀCIA EN EL CONTROL DE LA GESTIÓ

L'any 1989, la gestió dels residus a la comarca va ser delegada al Consell Comarcal de la Garrotxa, que ha redactat el Programa de gestió de residus municipals de la Garrotxa com a marc de referència per els sistemes de gestió de les deixalles. Actualment aquest programa es troba en fase de revisió.

La inexistència d'una ordenança reguladora dels residus, en l'àmbit domèstic, comercial i industrial, no permet un control eficaç del sistema. Així mateix, la manca d'una fiscalitat dels residus clara, que permeti bonificar les actuacions de minimització en la generació de deixalles i la correcta selecció i gestió dels mateixos, dificulta l'adopció d'hàbits més sostenibles per part de la població.

EL RENDIMENT DE LA RECOLLIDA SELECTIVA

Segons la composició mitjana dels residus domèstics, el percentatge de materials reciclables és de l'ordre del 88%. Tot i que en els darrers anys els nivells de recollida selectiva de deixalles augmenten en valors absoluts, el rendiment d'aquesta recollida a Sant Jaume de Llierca – materials recollits selectivament en el municipi en relació a la generació total de deixalles – és d'un 16,73%.

La capacitat de recollida selectiva va estretament relacionada amb el nombre de contenidors i la seva ubicació – referida a la seva proximitat amb el ciutadà – dins el municipi. Tot i que el nombre de contenidors de recollida selectiva per habitant a Sant Jaume de Llierca s'estima suficient, les característiques rurals del municipi, i la important quantitat de població dispersa, fan difícil assolir el nombre d'àrees d'aportació suficients per donar un servei de proximitat a la població. Tot i això a Sant Jaume de Llierca es donen uns rendiments de recollida per a les diferents fraccions similars als d'altres municipis de la comarca.

En aquests moments Sant Jaume de Llierca no disposa de servei de Deixalleria Local, que actuï com a punt de recollida dels residus especials i valoritzables per a la població i petits comerciants i industrials. Això comporta la impossibilitat de valorar el rendiment de la recollida de residus especials que es pugui donar per part dels habitants del municipi.

Per altra banda l'existència d'una Deixalleria comarcal al terme municipal d'Olot ofereix la possibilitat als professionals i comerciants del conjunt de la comarca de disposar ordenadament els seus residus especials i valoritzables.

Està previst la incorporació d'un servei de Deixalleria mòbil a nivell comarcal amb l'objectiu de fomentar i millorar la correcta separació dels residus especials i valoritzables.

El municipi de Sant Jaume de Llierca, segons la Llei de residus vigent, no està obligat a realitzar la recollida selectiva de matèria orgànica, per ser una població inferior als 5.000 habitants. La propera construcció d'una planta de compostatge al municipi d'Olot així com les previsions del al Programa de Gestió de Residus de la comarca – manifestant la voluntat de tots els municipis de desenvolupar la recollida orgànica – han d'ajudar a la implantació d'aquesta recollida al terme municipal en un futur proper.

ELS RESIDUS D'ORIGEN INDUSTRIAL

Segons la Llei de residus, la recollida i el tractament de les deixalles industrials no és un servei d'obligat compliment per l'administració. En els darrers anys, s'ha procedit a la desconexió dels industrials del servei municipal de recollida i tractament de residus, amb l'objectiu de que els propis processos industrials internalitzin els costos associats a la generació de deixalles.

Els residus que es disposen a l'abocador comarcal procedents de la indústria són tipificats com a residus no especials al Catàleg de Residus de Catalunya. Així mateix, totes les empreses fan declaració anual de residus i disposen de la fulla d'acceptació d'aquests residus a l'abocador comarcal.

Segons la Junta de Residus, al municipi es van declarar l'any 2000 un total de 1.330 tones de residus industrials, de les quals 544 tones van seguir vies de valorització, 418 tones tractaments fisico-químics, 366 tones anaren a dipòsit controlat i 1 tona va seguir altres vies.

LES DEJECCIONS RAMADERES

El sector agrícola i ramader pren un paper important al municipi de Sant Jaume de Llierca. Segons el cens de la cabanya ramadera actual, d'acord amb el Programa de Gestió de Dejeccions Ramaderes elaborat recentment pels serveis de medi ambient del Consell Comarcal, es donen excedents d'unes 3 Tm Nitrogen/any en la producció de dejeccions respecte les possibilitats de la superfície agrària útil per absorbir-les; si es consideren les dades pel nombre de places permeses de bestiar en les explotacions, els excedents serien encara superiors, de l'ordre de 9 tones.

L'Ajuntament de Sant Jaume de Llierca aprovà per acord de ple, l'establiment d'una moratòria per a noves instal·lacions i la redacció d'una ordenança comarcal de fertilitzants en agricultura, que hauria de facultar les directrius que permetessin acostar el nombre de places ramaderes a un equilibri que pugui perdurar en el temps, tal i com planteja el Programa comarcal de Gestió de Dejeccions Ramaderes.

La contaminació per nitrats prové de l'excés de dejeccions ramaderes aplicades a l'agricultura. Cal considerar a més del nitrogen procedent de les dejeccions ramaderes, l'aportació d'adobs químics al medi.

1.7. Sostenibilitat econòmica

MERCAT DE TREBALL DE SANT JAUME DE LLIERCA

Sant Jaume de Llierca registra una taxa d'activitat –relació entre la població activa i la població de 16 anys i més – del 51%, molt similar a la de la Garrotxa (51,6%) i inferior a la de Catalunya (53,4%). En els darrers anys aquesta taxa ha sofert un lleuger descens, de la mateixa manera que a nivell comarcal. Aquest descens es deu, en gran mesura, a l'envelliment de la població –que genera una davallada de població activa–, afegit al retard de la incorporació en el mercat de treball dels més joves.

La taxa d'ocupació específica de Sant Jaume de Llierca – relació entre la població ocupada i la població de 16 a 64 anys – és manté superior a la de la Garrotxa i Catalunya, amb uns baixos nivells d'atur. Però en nombres absoluts, en els darrers anys han disminuït les persones ocupades del municipi.

La masculinització de la població ocupada és evident (68%), seguint la tendència generalitzada al mercat laboral. El grau de població masculina ocupada és superior al de la Garrotxa i Catalunya.

Més de la meitat de la població ocupada de Sant Jaume de Llierca treballa en el sector secundari. El sector serveis ha experimentat un creixement en els darrers anys, passant del 21,8% al 33,0% durant el període 1986-1996. En canvi, el sector primari i la construcció han patit un retrocés, passant d'un 6,9% (1986) a un 5,8% (1996) i d'un 7,9% a un 5,8% (1996), respectivament.

El 58% de la població de Sant Jaume de Llierca treballa fora del municipi, majoritàriament en el sector secundari; mentre que un 61% dels llocs de treball que ofereix el municipi estan ocupats per treballadors d'altres poblacions.

La taxa d'atur de Sant Jaume de Llierca és lleugerament superior a la mitja comarcal i molt inferior a la catalana. Cal tenir present que a la Garrotxa, a on treballen la gran majoria de ciutadans del municipi, l'atur és poc significatiu.

Malgrat l'aspecte positiu que suposa registrar baixes taxes d'atur, paradoxalment pot ésser un símptoma d'una economia local i comarcal estancada. Diferents estudis i dades objectives mostren que els àmbits geogràfics amb un important dinamisme econòmic solen registrar taxes d'atur més elevades que aquelles zones més deprimides i on la seva economia es mostra menys activa.

L'ESTRUCTURA ECONÒMICA DEL MUNICIPI

El nucli de Sant Jaume de Llierca cresqué al voltant d'un enclavament industrial i, tot i que la seva zona planera ha estat tradicionalment agrària, el municipi ha apostat per una economia basada en el sector secundari. Els últims anys, el sector terciari ha experimentat un creixement, però encara és molt inferior als nivells de la Garrotxa, Comarques de Girona i Catalunya, on el terciari supera o s'aproxima al secundari.

Durant el període 1991-1996, s'observa que les places laborals de Sant Jaume de Llierca han augmentat en un 63,2%, passant de 204 a 333 llocs de treball, degut bàsicament al creixement del Polígon Pla de Politger. En canvi, a la comarca de la Garrotxa el nombre de llocs de treball pràcticament s'ha mantingut estable durant aquest període.

Durant l'etapa 1994-2000 el nombre d'establiments industrials s'ha incrementat de 20 a 25, i aquesta tendència segueix ja que del 2000 al 2003 s'han iniciat noves activitats i d'altres han presentat el projecte per a la seva instal·lació. Cal apuntar que al 2002 a Sant Jaume de Llierca s'hi ubiquen 12 de les 182 empreses amb més de 9 treballadors de la comarca.

Aquest important desenvolupament del sector industrial comporta, conseqüentment, un augment en el nombre de llocs de treball que ofereix el municipi, atraient cada vegada més treballadors residents en d'altres municipis.

MOBILITAT LABORAL A SANT JAUME DE LLIERCA ASSOCIADA A LA SEVA ÀREA URBANA

Dins l'àrea urbana funcional a què pertany Sant Jaume de Llierca s'estableix un important flux de persones per raons de treball. A l'any 1996 el saldo de treballadors del sector secundari era positiu i, com a conseqüència de la progressiva instal·lació de noves empreses, tendeix a l'augment, convertint el municipi en un pol d'atracció de treballadors.

Actualment el sector industrial es configura com el principal motor de l'economia local, fet que es reflecteix en l'elevat nombre de llocs de treball en aquest sector que ofereix el municipi. Al 1996 el 70% dels llocs de treball d'aquest sector són ocupats per població d'altres municipis, alhora que un gran nombre d'habitants de Sant Jaume es desplacen a treballar al sector industrial a Argelaguer, Tortellà o Sant Joan les Fonts.

Moltes empreses del municipi tenien la seva ubicació inicial en altres punts de la comarca i, amb el canvi d'emplaçament, s'han endut els seus treballadors a Sant Jaume, fet que comporta una elevada mobilitat.

La dependència observada en el comerç i els serveis respecte l'àrea urbana queda reflectida en la mobilitat per raons de treball. El balanç de treballadors del sector terciari és clarament negatiu, un 60% de població ocupada en el sector serveis de Sant Jaume de Llierca treballa fora del municipi.

La mobilitat laboral –tant importadora com exportadora- ha augmentat en els darrers anys a Sant Jaume de Llierca. Considerant l'absència d'un transport col·lectiu regular, es genera una clara dependència i un increment de l'ús del vehicle privat amb totes les conseqüències ambientals i socials que això comporta.

EL SECTOR PRIMARI: LA REGRESSIÓ DE L'AGRICULTURA I LA RAMADERIA

A Sant Jaume de Llierca l'agricultura i la ramaderia estan experimentant una tendència clarament regressiva, com succeeix a nivell català i comarcal. El nombre d'explotacions, la superfície i els treballadors dedicats a aquest sector van disminuir de forma continuada.

L'envelliment de la població ocupada, així com la manca de recanvi generacional dificulten la continuïtat i renovació del sector. La petita dimensió de les explotacions, la poca tecnificació i el caràcter tradicional de l'agricultura i la ramaderia, que permet un baix valor afegit, es tradueixen actualment en una feble competitivitat del sector.

En els darrers anys es constata una especialització en la ramaderia intensiva, ja que el nombre d'explotacions ramaderes s'ha reduït molt, però en canvi el nombre d'unitats ramaderes s'ha mantingut. Referent a la tipologia d'explotacions, els sectors a destacar són el porcí, oví i boví, porcí.

Ahora, una part important de la superfície agrària del municipi s'ha destinat a usos industrials, demostrant la clara aposta del municipi pel sector secundari.

EL DESENVOLUPAMENT DEL SECTOR SECUNDARI

El sector industrial de Sant Jaume de Llierca s'està consolidant com a principal sector del municipi en relació als llocs de treball, a diferència de la tendència generalitzada a la Garrotxa, Comarques de Girona i Catalunya, on el sector terciari supera o s'aproxima al secundari.

Pel que fa la distribució per activitats, Sant Jaume de Llierca ha consolidat un model industrial molt diversificat, amb indústries de productes carnis, plàstic, tèxtil, ... Aquesta pluralitat d'activitats, des de la perspectiva de la sostenibilitat econòmica, cal

interpretar-la positivament perquè no hipoteca el futur del sector secundari en funció exclusivament del desenvolupament d'un subsector.

Les empreses més grans del municipi són de caràcter manufacturer, d'alt consum energètic i requereixen d'un gruix important de personal no qualificat, essent per tant atractius de mà d'obra immigrant.

El sector secundari és el que més places de treball ofereix en l'actualitat a Sant Jaume de Llierca, i ja al 1996 un 70% dels són ocupades per treballadors residents en d'altres municipis.

EL SECTOR TERCIARI: EL TURISME, PRESENT I FUTUR

En el sector terciari s'hi diferencien tres branques d'activitat: comerç, servei i turisme.

La poca oferta comercial del municipi, formada per establiments de proximitat amb estructura i concepció tradicionals – bàsicament de productes alimentaris –, ha provocat que els habitants de Sant Jaume de Llierca hagin de desplaçar-se a Olot per satisfer la gran majoria de necessitats de consum.

D'altra banda, el nombre d'establiments de serveis ha augmentat molt en els darrers anys, sobretot el comerç a l'engròs i els serveis personals. No obstant, el municipi no disposa de serveis tecnològics o generadors de valors afegits que puguin atraure mà d'obra.

L'oferta turística del municipi és pràcticament nul·la, ja que no disposa de cap tipus d'allotjament i únicament té 2 establiments dedicats a l'hostaleria. A més a més, no s'han potenciat ni els valors naturals del municipi –possible pol d'atracció per l'excursionisme, el turisme rural... – ni la seva història industrial.

1.8. Sostenibilitat social

EL CREIXEMENT DEMOGRÀFIC: EL MOVIMENT NATURAL I LA INCIDÈNCIA DEL PROCÉS IMMIGRATORI

Sant Jaume de Llierca assolí el seu màxim demogràfic als anys 1930 (1.021 habitants) i a partir de llavors perdé lentament població fins l'any 1999 (711 habitants). En aquests últims anys però, s'observa una lleugera recuperació de població amb 771 habitants al maig del 2003.

Les causes que expliquen aquest creixement demogràfic a Sant Jaume de Llierca són els processos migratoris que compensen un creixement vegetatiu negatiu.

Si s'analitza el moviment natural de la població durant el període 1986-2001 s'observa que el saldo final és clarament desfavorable, amb un registre total de 82 naixements i 138 morts. L'existència d'unes taxes de natalitat baixes, fruit d'una pràctica natalista més reduïda, i l'augment de les defuncions, a causa d'una estructura d'edats clarament envellida, generen un moviment natural negatiu que no garanteix el creixement ni el manteniment de la població.

Tot i que aquest fenomen demogràfic és una de les principals causes del descens d'habitants, les poblacions no són estàtiques i constantment estan influïdes pels fluxos migratoris.

Durant el període 1988-2001, el saldo d'immigració externa és positiu. Aquest fenomen, que s'està convertint en una realitat tangible a les societats occidentals, permet en molts casos mitigar el descens natural de la població i, fins i tot propiciar un creixement. A Sant Jaume de Llierca la immigració externa és un fenomen recent però significatiu, ja que al 2002 el 6% de la seva població és d'origen immigrant i s'observa una certa tendència a l'augment.

L'existència d'alguns habitatges de lloguer barats, ha permès que un petit nombre de nouvinguts a la comarca s'instal·lin i treballin al municipi. Tot i així, el creixement del

polígon Pla de Politger comportarà un augment substancial de la demanda de mà d'obra, amb la conseqüent atracció de treballadors d'origen immigrant, i caldrà plantejar-se si s'establiran al municipi o simplement s'hi desplaçaran a treballar i viuran en altres municipis on hi hagi una major oferta d'habitatges.

En definitiva, es pot dir que amb l'actual moviment natural de la població es fa difícil garantir el manteniment demogràfic i el rejuveniment de l'estructura d'edats. Així doncs, si es vol positivitzar aquesta tendència caldria assumir, davant la impossibilitat que es produeixi a curt termini canvis en els factors vegetatius, l'arribada de nova població en el municipi. No obstant, aquest escenari requerirà unes respostes adequades als problemes associats de segregació, densificació i manca d'habitatge que facilitin el benestar dels nous vinguts i assegurin una bona cohesió social amb els ciutadans de Sant Jaume de Llierca.

L'ENVELLIMENT DE LA POBLACIÓ, UNA REALITAT

El pes específic de la població d'edat més avançada al municipi és superior als registres de Catalunya i de la Garrotxa.

Si s'analitza l'estructura d'edats de Sant Jaume de Llierca s'observa un evident envelliment de la seva població. La disminució dels riscos de defunció que s'ha produït en les darreres dècades, ha propiciat una major esperança de vida, fet que queda clarament reflectit en l'elevada presència de contingents poblacionals de més edat.

La gent gran és un col·lectiu que precisa de serveis concrets, que moltes vegades van més enllà dels merament tangibles. Al municipi de Sant Jaume de Llierca el 26% de la població té més de 64 anys.

Per altra banda, es constata un manteniment de la població jove (0-15 anys), amb un índex similar al de la Garrotxa i al de Catalunya.

TIPOLOGIA DELS HABITATGES DE SANT JAUME DE LLIERCA

El municipi s'estructura en dos nuclis poblacionals –Sant Jaume de Llierca i Hostal Nou, amb un 92% i un 3% de la població, respectivament- i un petit percentatge de població disseminada.

La major part de la població es troba concentrada en un sol nucli, la qual cosa facilita el manteniment de les infraestructures i els serveis bàsics a la població. El petit nucli d'Hostal Nou és limítrof amb el nucli de Montagut, per la qual cosa fa ús de les infraestructures i serveis de Montagut-Oix.

El perfil de llar del municipi és familiar en un 82%, però cal destacar també la presència de llars no familiars que, formades per una sola persona, han experimentat durant el període 1991-1996 un creixement del 42%. Al 1996 la dimensió mitjana és de 3 persones.

La gran majoria d'habitatges són de primera residència (78%) i de propietat (85%). En contrast amb altres municipis de la Garrotxa, la presència de segones residències no és molt rellevant. L'escassa incidència de pisos de lloguer és una mostra de l'arrelament de la cultura de la propietat a la nostra societat.

Els habitatges es situen en edificis força antics, ja que gairebé la meitat es localitzen en construccions d'abans del 1941. Aquest fet suposa una clara diferenciació respecte a la realitat de la província de Girona i de tot Catalunya on aquest tipus d'edificis tenen un pes específic del 22,3% i 22,7% respectivament.

Segons dades de l'Institut Català d'Estadística, durant el període 1992-2002 a Sant Jaume de Llierca s'han construït 20 habitatges nous, dels quals només el 5% han estat de protecció oficial.

La poca presència d'habitatges de protecció oficial i la manca d'una oferta d'habitatges de lloguer són factors que dificulten la retenció de la població jove en el municipi i impedeix atraure persones que fixen la seva residència a punts de la comarca on l'oferta d'habitatges és major i amb millors condicions financeres.

SALUT I PROTECCIÓ SOCIAL

L'envelliment de la població és un dels principals reptes de la salut pública de les societats occidentals. Aquesta tendència demogràfica clarament palpable a Sant Jaume de Llierca, com es reflecteix en els paràmetres sanitaris (patologies associades i consum de medicaments), es seguirà pronunciant en el futur, requerint un reforç dels recursos per afrontar les necessitats sanitàries i socials de la gent gran.

Aquesta problemàtica social es pot veure agreujada pel creixent nombre de persones d'edat avançada que viuen soles, molt sovint en edificis antics i algunes vegades sense instal·lacions bàsiques.

Conversacions mantingudes amb els assistents i educadors del Consorci de Benestar Social de la Garrotxa, han permès considerar la mancança d'ofertes lúdiques i/o culturals adreçades als joves del municipi, així com la necessitat d'una llar d'infants al municipi.

La mobilitat és un altre aspecte destacable dins la sostenibilitat social d'un municipi. El nucli Sant Jaume de Llierca disposa de línies diàries regulars que l'uneixen amb Olot, Girona, Figueres i Barcelona. Tot i així el municipi no disposa del servei del Bus Transversal de la Garrotxa que uneix Olot, La Canya, Sant Joan les Fonts i Castellfollit de la Roca.

Tot i pertànyer al terme municipal de Sant Jaume de Llierca, per qüestions de proximitat geogràfica amb Montagut, el nucli d'Hostal Nou es troba bastant desvinculat del seu municipi.

OFERTA EDUCATIVA I NIVELLS D'INSTRUCCIÓ

El nivell d'instrucció de la població de Sant Jaume de Llierca és relativament elevat, ja que un 83,5% de la població de més de 16 anys del municipi té formació de segon grau (ESO, EGB, FP) i el 9,4% té estudis universitaris. Malgrat això, l'estructura

econòmica del municipi precisa de mà d'obra no qualificada i és incapaç de oferir llocs de treball que requereixin nivells elevats d'instrucció.

L'escola Les Escomes de Sant Jaume de Llierca està ocupada quasi al 100% de la seva capacitat. Pràcticament tots els nens i nenes del municipi assisteixen a l'escola i fins i tot, per qüestions de proximitat, també hi ha alumnes d'Argelaguer, Sant Ferriol i Santa Pau. Cal destacar que un 19% de l'alumnat és d'origen immigrant.

El nucli de Sant Jaume disposa d'una ludoteca que s'encarrega de portar i recollir els nens a l'escola, la qual cosa proporciona als pares una certa flexibilitat horària, ja que inicia els seus serveis a les 8:00 i tanca portes a les 20:00 hores. Així i tot, el municipi no té un servei de llar d'infants i els nens van a la guarderia a altres municipis com Castellfollit de la Roca, Olot o Besalú. Actualment s'està demanant la instal·lació d'una guarderia al municipi, concretament en un edifici annex a l'escola.

CULTURA I ASSOCIACIONISME A SANT JAUME DE LLIERCA

Tenint en compte les dimensions demogràfiques de Sant Jaume de Llierca, es pot considerar que el municipi té una vida cultural i associativa suficientment pròpia. Existeixen 14 associacions de temàtica molt diversa: teatre, excursionisme, sardanes, futbol, caça, informàtica...

El nucli de Sant Jaume de Llierca disposa d'equipaments culturals i esportius com un Centre Cívic, un Casal de Gent Gran, una sala de lectura/biblioteca, un camp de futbol, una pista poliesportiva... Cal considerar però, la demanda insistent per part de la població d'una llar d'infants i d'una piscina municipal.

Les variades opcions de lleure, junt amb els actes culturals, esportius, lúdics i festius permeten que al llarg de l'any hi hagi una oferta cultural global àmplia, diversa i ben distribuïda en el calendari. Alguns dels actes a destacar són el Ball Setmanal del Centre Cívic, la Festa Major al juliol i la Fira de Sant Josep al març.

2. DIAGNOSI ESTRATÈGICA

LES OPORTUNITATS I NECESSITATS DE SANT JAUME DE LLIERCA DERIVADES DE LA SEVA SITUACIÓ ESTRATÈGICA EN EL TERRITORI

Sant Jaume de Llierca és un municipi relativament jove, que cresqué al voltant d'un enclavament industrial. Malgrat que la seva zona planera ha estat tradicionalment agrària, el municipi ha apostat per una economia basada en la indústria, recolzada en el principal eix viari de la Garrotxa.	Sant Jaume de Llierca juga un paper connector important a nivell territorial donada la seva situació de proximitat entre dos espais naturals protegits – el Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa i l'Alta Garrotxa –, així com per la seva xarxa hidrogràfica.	El terme municipal de Sant Jaume de Llierca està dividit per la N-260. El desdoblament d'aquesta carretera millorarà les comunicacions, però alhora suposarà una important pèrdua de sol agrícola i actuarà com a barrera fragmentadora, limitant la permeabilitat entre espais naturals.
--	--	---

LA FUNCIÓ DE LA ZONA NO URBANITZABLE DE SANT JAUME DE LLIERCA

La disminució dels conreus i pastures de la plana de Sant Jaume de Llierca a favor de sòl industrial ha comportat una clara regressió de l'activitat agrícola, una pèrdua de qualitat del paisatge i una fragmentació important de la connectivitat ecològica.	Sant Jaume de Llierca viu a esqueses del riu, malgrat que l'edifici de l'antiga fàbrica Brutau, els horts i l'espai fluvial són un conjunt de gran entitat paisatgística.	La part meridional del municipi presenta un extens espai forestal, en un bon estat de conservació, que compleix funcions ambientals com la recàrrega dels aqüífers, la regulació del balanç hídric i el manteniment de la biodiversitat.
--	---	--

Sant Jaume de Llierca és un municipi excedentari en la producció de dejeccions ramaderes, en relació a la seva superfície agrària útil i la seva capacitat per absorbir-les, cosa que comporta problemes de contaminació d'aqüífers al Pla de Politger.	El municipi disposa de dos camins, un de direcció a Coguleres i l'altre des de Montagut fins a la Miana, que tot i estar poc transitats permeten percebre la visió agrícola i forestal del municipi.	A l'entrada de Sant Jaume de Llierca les analítiques del Fluvià donen valors d'aigües entre molt netes i netes; no obstant, no es disposa d'estudis de qualitat de les aigües superficials del riu a la sortida del nucli urbà, després dels abocaments urbans i industrials.
---	--	---

Al riu Llierca no s'hi realitzen controls de qualitat de les seves aigües; tanmateix no presenta una estructura de bosc de ribera suficient per garantir el seu paper d'eix hidrogràfic connector.

LA MIXTIFICACIÓ D'USOS EN L'ESTRUCTURA URBANA DEL MUNICIPI

L'estructura urbana del municipi, en un sol nucli que aplega el 92% de la població, facilita el manteniment de les infraestructures i dels serveis municipals.	Un 3% de la població resideix al barri d'Hostalnou, el qual es troba integrat al nucli de Montagut que li ofereix tots els serveis i infraestructures. Únicament el 5% de la població viu disseminada.	A nivell comarcal s'està donant una reubicació de les indústries existents, arrel del trasllat d'indústries d'Olot a d'altres municipis veïns com Sant Jaume de Llierca.
--	--	--

El municipi ha apostat per un creixement econòmic basat en el sector industrial. El 35% del sòl urbà i el 58% del sòl apte per urbanitzar està destinat a indústria. Cal tenir en compte però, l'elevat cost municipal que generen els polígons industrials en quant a necessitats i manteniment de serveis i infraestructures.	Dels 333 llocs de treball que ofería el municipi al 1996, només el 39% estaven ocupats per residents de Sant Jaume de Llierca. Actualment, amb l'elevat creixement industrial, s'estima que es superen els 500 llocs de treball, la majoria d'ells ocupats per treballadors d'altres municipis.	En els darrers 10 anys a Sant Jaume de Llierca s'han construït 20 habitatges nous, dels quals només 1 ha estat de protecció oficial. Aquesta baixa dinàmica constructiva suposa un poca oferta d'habitatges per a la nombrosa població que treballa a la indústria del municipi.
---	---	--

El nucli de Sant Jaume de Llerca presenta importants buits urbans, amb voreres majoritàriament estretes, sense arbrat ni mobiliari públic, que juntament amb l'escassa activitat comercial li donen un aspecte poc atractiu.	L'oferta turística del municipi és pràcticament nul·la. No es potencien ni els valors naturals del municipi –possible pol d'atracció per l'excursionisme, el turisme rural...- ni la seva història industrial.
--	--

LA POBLACIÓ: SUBJECTE I OBJECTE DEL TERRITORI

En els darrers 15 anys la població de Sant Jaume de Llerca s'ha mantingut bastant estable, amb un petit augment demogràfic principalment degut a immigració procedent d'altres països, sobretot de Gàmbia.	Gairebé el 30% de la població del municipi té més de 65 anys però manté la població jove entre 0 i 14 anys. El destacat índex d'envelliment genera la necessitat d'un increment i una adaptació dels serveis bàsics.	L'escola municipal d'educació primària es troba gairebé al màxim de la seva capacitat, pràcticament tots els nens i nenes del municipi entre 3 i 12 anys hi assisteixen. Un 19% de l'alumnat són fills d'immigrants.
--	--	--

L'estructura urbanística del municipi facilita una vida col·lectiva dinàmica, implica una forta cohesió social i genera una vida cultural intensa, amb un gran nombre d'associacions de molt diversa tipologia.	Les demandes socials més importants són una llar d'infants, una piscina municipal i ofertes d'oci per a joves.
---	--

LA IMPORTÀNCIA EN LA GESTIÓ DELS SERVEIS BÀSICS I L'OPTIMITZACIÓ D'INFRASTRUCTURES

Sant Jaume de Llerca disposa d'un sistema d'abastament d'aigua potable pel nucli urbà. No obstant, l'aigua per l'abastament del Pla de Politger prové del municipi de Montagut-Oix, el qual difícilment podrà assumir un increment de la demanda d'aigua degut a l'ampliació prevista del polígon.	No es pot fer una planificació i gestió sostenible del consum d'aigua degut a la manca d'informació dels volums posats en xarxa i a la inexistència de comptadors en els pous.	El municipi de Sant Jaume de Llerca no compta encara amb un sistema de sanejament per les seves aigües residuals, tant d'origen urbà com industrial. La construcció de la depuradora de Sant Jaume de Llerca i Argelaguer està prevista per l'any 2006.
--	--	---

El municipi ja disposa de gas natural canalitzat, tot i això el nombre d'abonats encara és reduït.	Sant Jaume de Llerca no disposa de cap estació que mesuri les immissions de contaminants atmosfèrics que permeti conèixer la qualitat de l'aire.	Els sistemes actuals de tractament i gestió de deixalles no tenen com a objectiu prioritari la reducció dels residus.
--	--	---

La implantació de la recollida de matèria orgànica l'àrea urbana d'Olot hauria de facilitar ampliar aquest servei a Sant Jaume de Llerca.

LES NORMATIVES LOCALS COM A EINES DE CONTROL I GESTIÓ

<p>L'Ajuntament ha redactat moltes ordenances relacionades amb la sostenibilitat (residus, contaminació atmosfèrica, habitatge...) encara que aquestes no tenen una clara funció executora.</p>	<p>No existeix una normativa que reguli la integració paisatgística de les àrees urbanes i industrials amb el seu entorn. El paisatge s'ha considerat com un factor de base únicament en el planejament del sòl no urbanitzable.</p>	<p>El municipi ha aprovat la redacció d'una ordenança reguladora dels residus ramaders i una moratòria per a noves instal·lacions ramaderes d'acord amb el Programa de Gestió de Dejeccions Ramaderes de la Garrotxa.</p>
<p>En aquests moments la Garrotxa no disposa d'un Programa d'Energia que aporti directrius per millorar l'eficiència energètica, desenvolupar les energies renovables i reduir la contaminació lumínica, tant a nivell públic com privat.</p>	<p>En l'actualitat no hi ha control sobre les fosses sèptiques del municipi.</p>	<p>Sant Jaume de Llierca té un cadastre de sorolls i una ordenança que regula aquest aspecte.</p>